

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

Prieme, var inde paa den i Lovforslagets § 3, 1ste Stykke, foretagne Ændring, hvorefter de Foranstaltninger, der træffes til Opfyldelse af Lovens Formaal, kan være saavel importregulerende som forbrugsbegrænsende. Det ærede Medlem Hr. Hauge gav Udtryk for den Opfattelse, at den skete Fremhævelse af, at forbrugsbegrænsende Foranstaltninger kan træffes, nærmest er en Accentuering af, hvad der allerede gælder nu, og heri er jeg ganske enig med det ærede Medlem. Der er, som det udtales i Bemærkningerne til Lovforslaget, ikke Tale om nogen principiel Ændring paa dette Punkt, men Forholdet er som bekendt det, at Beføjelsen til at regulere Importen af visse Varer for derved at opnaa en Forbrugsbesparelse er blevet bestridt f. Eks. med Hensyn til den ogsaa af det ærede Medlem Hr. Prieme omtalte Kafferegulering, der tager Sigte paa at spare et betydeligt Valutabeløb ved at begrænse Forbruget af de dyrere Kaffesorter.

Ogsaa paa andre Omraader kan det være praktisk, at Valutakontoret har en klar Hjemmel til at søge Forbruget begrænset, idet der eventuelt paa Baggrund heraf ved Aftale med vedkommende Brancher vil kunne opnaas handelsmæssige Besparelser paa en for alle Parter lempeligere og bekvemmere Maade end ved en Statsrationering. Hvis en Statsrationering skulde blive nødvendig, maa selvstændig Hjemmel hertil, som i Lovforslagets Bemærkninger anført, søges.

Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen har spurgt, om denne Udtalelse i Lovforslagets Bemærkninger er bindende for min Efterfølger. Det maa jeg ubetinget mene den er.

I denne Forbindelse vil jeg ogsaa gerne med Henblik paa det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers elskværdige og grundige Citering af Grundlovens § 46 sige, at jeg hellere vil høre det ærede Medlem fortælle, at jeg ikke havde behøvet at fremhæve, at det laa uden for den paagældende Bestemmelses Rammer at give Basis for Forbrugsafgifter, end jeg vilde have udsat mig for at faa at vide, at jeg havde søgt at faa en grundlovsstridig Bemyndigelse, og det vilde jeg sikkert ellers have faaet at vide, om ikke af det ærede Medlem, saa fra anden Side.

Det ærede Medlem Hr. Hauge, og det samme gælder flere af de ærede Medlemmer, der har talt, var inde paa de private Vareudvekslinger. Som bekendt kan saadanne Forretninger i Øjeblikket kun tillades,

hvis den derved opnaaede Udførsel er en paa viselig Merudførsel. Om dette er Tilfældet eller ej, er det i Regelen mere end vanskeligt at afgøre. Hertil kommer, at det i visse Tilfælde kan være ønskeligt at tillade Forretninger af denne Art, selv om de ikke medfører en direkte paa viselig Merudførsel, idet en tilsvarende Udførsel eventuelt til en lavere Pris ellers vilde ske til et andet Land. Som Følge heraf er dette Vilkaar ikke medtaget i Lovforslaget, og der siges i Stedet for, at Udførselen eller Indførselen skal være i særlig Grad ønskelig og alene kunne finde Sted paa Grundlag af privat Vareudveksling.

Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen syntes, at der ikke kunde være nogen Grund til at kræve, at Udførsel skulde være i særlig Grad ønskelig. Naar Lovforslaget er formuleret, som det er paa dette Punkt, er det, fordi de private Varebytteforretninger nødvendigvis maa behandles med nogen Forsigtighed saavel af Hensyn til de private Importører og Forbrugerne som til vor Eksport. De private Varebytteforretninger, hvorved en Importør opnaar en Importret fremfor sine Kolleger ved at arrangere en Bytteforretning, som muliggøres ved, at han giver et Tilskud til Eksporten, er jo i Virkeligheden noget i Retning af et Køb af en Valutaattest, som kan skaffe vedkommende Importør væsentlige Fordele fremfor andre Importører og samtidig, hvis Tilskuddet er af betydelig Størrelse, fordyrer den importerede Vare væsentligt for Forbrugerne. Ogsaa for Eksportens Vedkommende kan saadanne Tilskudsforretninger som bekendt virke uheldigt i forskellige Henseender. At det er gjort til en Betingelse, at vedkommende Forretninger alene kan finde Sted paa Grundlag af privat Vareudveksling, er Udtryk for, at saavel Import- som Eksport-handelen saa vidt muligt bør følge de normale Baner, og at man ikke bør gribe forstyrrende ind i disse ved specielle Tilladelser til privat Vareudveksling, naar den frie Handel er i Stand til paa tilfredsstillende Maade at betjene Eksportinteresserne.

Der er selvfølgelig ikke Tale om, at privat Vareudveksling kun skulde kunne tillades, naar Staten ikke er i Stand til at arrangere en Vareudveksling. Bestemmelsen om private Vareudvekslinger maa forstås paa Baggrund af, at det er de hidtidige Importørers naturlige Opgave at indføre de for Landet nødvendige Varer, at Importørernes Adgang hertil søges reguleret saa retfærdigt og hensyntagende som